1641

QUÆSTIONIBUS

RESPONSIONIBUS EXPLICATA:

Quæ ità formantur,

UT,

Quæstionibus prorsus omissis, vel neglectis, Responsiones solummodo integram Rhetorices institutionem Tironibus exhibeant.

Per Gui Die ARD.
n usum Schola Mercherum-Scisorum.

Danda opera est, ut, post hæc initia, ad incrementa quoque veniatur. Cypr. lib. 1.

LONDANI,

Typis Autoris. Anno Domini 1648.
Veneunt apud Thoman Staterum ad infigne Angeli in vico vulgo socato Duck-lane.

3311013 211.4 ONNIBUS lov a dinomina and topol 10 . Chi main

GOVIDDINID, SPECTATISSIMIS. R. NATISSIMIS-QUE VIRIS, MAGISTRO. fuardianis, & Asistentibus Amplissimæ Societatis MERCATORUM. SCISSORUM, Benignissimis Literarum Patronis, unc Rhetorices Libellulum qualem qualem, in juventutis gratiam concinnatum, In perpetuum Observantia uvuussuvov D. D. D. Societatis Vestræ Cultor humillimus Guil Dugard.

ramp included a soin.

Chill. Bucarbe

♦\$**\$\$**\$**\$**\$**\$**\$**\$**\$**\$**\$**\$**\$**\$**\$

Tironi, Rhetorices studioso.

TE monitum velim nobis in animo non fuisse, omnia, quæ de Rhetorices arte tradi folent, (studio n. multa o mittimus)præcepta persequi: Sed præcipua, & maximi usûs Elementa, quæ tironibus sufficere arbitramur, in compendium folummodo redigere, & ad juniorum captum per * Ειωτήματα adeò planè & dilucidè accommodare, ut & ipfi Socios mutuis interrogationibus utiliter exercere valeant, & minus fatigent præceptorem. Crescente ætate & judicio majorum Gentium Rhetores, qui hæc omnia accuratiùs tractant, adire licebit: his interea temporis, qualia qualia sunt, Tironibus fortasse, quibus folum inserviunt, non ingrata, si libet, utere.

Istud porrò animadvertendű est, Quæstiunculas hasce maximam partem ad Caroli Butleri (78 µaxagire) Rhetoricam (quæ vulgò in Scholis teritur) formari; adeò ut nihil ferè in his अवाराजन व्यारेड Occurrat, quod vel in eo non inveniri, vel ad eum non commodè referri posse videatur. Me ab aliis equidem nonnulla, ab illo verò omnia sumsisse non diffiteor. Ingenui n. pudoris est (ut cum Plinio loquar) fateri per ques profeceris. Butlerus Talæum quam-plurimis emendavit: Istiusmodi Quastiunculæ (nisi meum me fallat augurium) Butlerum ipsum & faciliorem, & teneræ ætatis ingenio longè accommodatiorem reddent. Vix enim fine cortice supposito natabunt pueri, quorum captui se submittere juventutis formatores necesse est. His igitur delibatis Butlerum ipsum, siqua de re hæsitaveris, confule.

INDEX.

dasti

R Hetorica quid. Qu.1	. Metonymia quid. q.18.	
		•
(elocutio)	Materia. q.21.	
Ejus partes pronun- >q.1	Effecti. q.22	
C ciatio.	- Subjecti. q.23	
Elocutio quid. qu. 3	. Adjuncti. q.25.	
Duplan S Tropus	Ironia quid. q.27	
Duplex { Figura qu.	• Quomodo percipitur. q.28.	
Tropus quid. 9.5	. Opposita duplicia.	
	Disparata?	
In Trope duo consideranda.		• -
Affectiones ? q.6	Ironia d Disparato. 9.32	
Genera. 3 9.0	- d Contrario. 9.33	
Affectiones Tropi quatuor.	Paraliosis quid. 9.34	
Catachréfis 7	Apophasis quid. 9.35	
Hy perbole	Metaphora quid. 9.36	
Metalépsis (94.	Synecdoche quid. 9.38	
Allegória)	Synec. Membri. 9.40	
Catachresis quid. q.		•
Hyperbole quid. q.		
quotuplex. q.10		
Auxé sis quid. q.11		
Miésis quid. q.1:		
Metalépsis quid. q.1		
Allegória. q.1	4. Duplex } \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	7
Tropi Genera quatuor.	Duplex Sententia. 39.4	•
Metonymia 7	Figura Dictionis quid. q. 48	•
Metaphora 29.1	7 Duplex S Dimensione	
	7 in sono- Repetitione.	9
Symeodoche)	rum Repetutone.	
	Figur	4

INDEX

Fig. in Dimenf. quie	d. q. 50.	Figura sententia quid	9.75.
Numerus (Poeticus	200	quotuplex.	9.76.
Numerus S Poeticus duplex Coratorius	>4.)1	Logismus quid.	9.77,
Numerus Poeticus q		quotuplex.	9.78.
		Ecphonésis quid.	9.79.
Duplex { Rbythmus Metrum	\$9.53	Quot modis fit.	9.80.
Rhythmus quid.		Epiphonema quid.	9.81.
Metrum quid.	9.55.	Revocatio sui-ipfius qu	
Metaplasmus quid.	9.55.	Quotuplex.	9.83.
Metaplismi species.	9.56.	E panorthôsis quid.	9.84.
Tmefis quid.	9.57.	Apoliopelis quid.	85.
Metathefis quid.	9.58.	Apostrophe quid.	9.86.
Antithesis	9.59-	Quot modu fit.	9.87.
Diastole quid.	9.60.	Prosopopaia quid.	9.88.
Systole quid.	9.61.	Quotuplex.	9.89.
Numerus Oratorius qu.q.62.		Imperfecta.	9.90.
Figura in soni Repetitione		Perfecta.	9.91.
quotuplex		Figura in Dialogifmo q	
Epizeuxis quid.	9 64.	Quo up!ex.	9.93.
quotuplex.	9.65.	Apó ia quid.	9.94
Anadiplosis quid.	9.66.	Anaconofis quid.	9.95.
Climax quid.	9.67.	Occupatio quid.	9 96.
Anaphora quid.	9.68.	Epitrope quid	997.
Epiftrophe quid.	9.69.	Synchoré sis quid.	998.
Symploce quid.	9.70.	Pronunciati- C Prola	
Epanalep sis quid.	9.71.	onis partes tio.	
Epanedus quid.	9.72.	due. ZActio.	
Paronomáfia quid.	9.73.	De Prolatione Canone	.p. 26.
Polypioson quid.	974.	De GestuRegula:	

李泰泰泰泰泰泰泰泰泰

5.

7,

9.

2.

5.

8.

9.

0.

ı.

2

3.

4.

5.

7.

2.

0

.

Rhetorices Elementa.

CAP. I.

Quaft. 1. Quid eft Rhetorich? Hetorica est ars ornate dicendi. 2. Quot funt partes Rhetorices ? Elocutio Partes Rhetorices duz funt Pronunciatio. v.c. 20. 3. Quid est elocutio ? Elocutio est interna exornatio orationis. Duere dicitur interna? Dicitur harras ad differentiam pronunciationis, qua elt externa excenatio orationis. 4. Quotuplex est Elocutio? CTropus, Elocutio duplex est aut Figura. Vid. Queft. 46. 5. Quid eft tropus ? Tropus est elocutio, qua vox a nativa fignificatione n aliam immutatur. 6. Quot in tropo funt confider anda? T. Affectiones. In Tropo duo funt confideranda 2. Genera. arengio armitibella 7. Quet Sum Tropi Affectiones ? AffectiAffectiones Tropi funt quatuor

Catechrésis. Hypérbole. Metalépsis. Allegória.

P

P

Sp

ge

pe

c fi

U

ti

8. Quid eft Catachréfis?

CATA CHRESIS est durior & injucundior ver immutatio, cùm scilicet nomen aliquod pro alio p nitur, in cujus locumnon deductum esse, sed irruis non precario, sed vi venisse videatur, ut, Vir. Ec.7.

Vir gregis ipse caper deerraverat : i.e. Dux gregu Capitu nives : i.e : canicapilli.

9. Quideft Hyperbole ?

HYPERBOLE est ementions superjectio, si audacior Tropi superlatio, que augendo, vel min endo superat sidem.

N B. Mentitur Hyperbole fed non mendacio fallit.

Auxésis.

Hyperbole duplex eft }

minist. Quieft Auxefis?

AUXESIS eft, chin, augendi aliquid & amplifican gratia, verbum gravius, proprii loco, substituimus: u cum liberalem, magnificiom il severum, savum ; impri bum sacrilegum dicimus.

12. Quidet Miófis?

MIOSIS [set Tapinosis] est, cum minuendi & extent andi causa, leviori utimur vocabulo, quam res posti lat; ut, cum adulatorem, blandum & affabilem; prolingu dut audicam, liberalem aut for tem nuncupamus.

METALEPSTSest Tropi in uno verbe multipli catio: quando nempe ex improprio fignificatu primo improprium, tum ex improprio illo fort

aliu

Rhetorices Elementa.

proprium veniatur, intercedente medio gradu tranfitum prebente: ut Virg. Ecl. 1.

Post aliquot, mea regna videns, mirabor, aristas &

Hic per arifas, spieas; [per Synec. membri] per ver spicas, segetes; [per Synec. itidem membri;] per se jo getes, astates; per metonym subjecti pro adjuncto] ruis per astates, annos [per Synec. membri] intelligimus.

15. Quid eft Allegoria ?

egu LLEGORIA est Tropi continuatio, ubi nimirum ejuschem generis tropi pluses con junguntur. Ut, Terfine Cerere & Libero friget Venus: i.e: fine pane & vino friget amor.

n Allegoria tenendum est in Allegoria?

n Allegoria tenendum est illud, ut quo ex genere
rerum coeperis; codem desinas : secus inconsequen-

tia fædiffima fucrit.

:.7.

nin

lit.

can us: u

78 pr

ten

oftu

digu

tipli

catu

fort

aliu

CAP. II.

TROPI Genera?

Metonymia,

Metáphora, &

18. Did oft Meterymia?

Subjecti ad Adjunctum; vel contrá: id est, Essecti ad Caussam, vel Adjuncti ad Subjectum.

Causa quid eft? Causa quid eft?

B 2

Que-

Rhetorices Elementa.

Canssa est quadruplex

I. Efficiens, à quâ

2. Materia, ex quâ

3. Forma, per quam

4. Pinis, propter quam

Quarum duz tantum priores hie locum habes

19. Metonymia Caussa quotuplex est

Efficientis

Metonymia Caussa duplex est

Materia.

METONYMIA EFFICIENTIS est, cum invetor & autor pro ipsis essection rebus usurpantur:

Mars pro pralio: Vulcanus pro igne: Neptunus prani: Ceres pro pane: Bacchus pro vino: Venus pranore: Livius pro bistorià à Livio conscriptà: Virgilius pro poemate à Virgilio composita, &c...

ut, Ter.

Sine Cerere & Libero friget Venus: i e : fine pane sino friget amor.

Lego Virgilium : i e : Virgilii opus.

Sic etiam ponitur instrumentum pro re essect ut, lingua pro sermone. Manus pro scriptura. Gladi pro cade. Arma pro bello.

21. Quidest Metonymia materia?

METONYMIA MATERIAE est, cum nomen m
teriz pro estecto ponitur: ut, As, argentum, auru
pro areu, argenteis, vel aureis nummis. Ferrum pro gl
dio. pinus, abies pro acui: Hor. ep. 2, lib. 2.

Non domini de dunit corpore sebres.

atiad Adjunctum; relevant: idely I

. Bo age iv a co. the of suc

CA

6

Si

9

j

ME

CAP. III.

22. Quid eft Metonymia effecti? ETONYMIA EFFECTI eft, cum ex effectis efficiens fignificatur: ut, Victoria natur à infolens & superba eft : i e : insolentes & Superbos reddit. Mors pallida, que pallidos reddit.

NB. Effectum eft, quod à caufsa efficiente pendet.

res

habe

x el

tis

nve

r:

U8 / us p

ir

me

ca

adi

D.C

uru 0 91 Sic ponitur scelus pro scelestus, scelerum machinator.

opus pro autore.

Duas meruit pænas jam dedit illud opus : i e.

Ovidius, illius operis autor.

CAP. IV.

23. Quid est Metonymia subjecti?

TETONYMIA SUBJECTI eft, cum nomen proprium rei subjecte ad fignificandam rem adjundam traducitur.

N B. Subjectum dicitur illud, cui aliquid quocunque modo aut ineft, aut adberet.

24. Quot modu fit Metenymia fub jefti.

METONYMIA SUBJECTI fit novem modis, cum scilicer ponicur

1. Subjectum pro Accidente inharente : ut A O Non tu plus cernis, fed plus temerarius audes,

Nec

Rhetorices Elementa.

Quotsoplem est Caussa ?

Caussa est quadruplex 2. Materia, ex qua 3. Forma, per quam 4. Finis, propter quam 4. Finis, propter quam haber 19. Metonymia Caussa quotuplex est Efficientis

Metonymia Caussa duplex est 2 aut Materia.

20. Quid est Metonymia Efficientis

METONYMIA EFFICIENTIS est, cum invetor & autor pro ipsis esse estis rebus usurpantur:
Mars pro pralio: Vulcanus pro igne: Neptunus prari: Ceres pro pane: Bacchus pro vino: Venus prame: Livins pro bistorià à Livio conscriptà: Virglius pro poémate à Virgilio composita, &c...
ut, Ter.

Sine Cerere & Libero friget Venus: i e : fine pane sino friget amor.

Lego Virgilium : i c : Virgilii opus.

Sic etiam ponitur instrumentum pro re effect ut, lingua pro sermone. Manus pro scriptura. Gladi pro cade. Arma pro bello.

21. Quidest Metonymia materia?

METONYMIA MATERIA est, cum nomen m
ceriz pro estecto ponitur: ut, Als, argentum, auru
pro areu, argenteu, vel aureis nummis. Ferrum pro gl
dio. pinus, abies pro navi: Hor. ep. 2. lib. 2.

Non domus de fundus, son zeris acervus & auri
Legrota domini deduzis corpore sebres.

the great of the glass of the

tele : andrech & baids

A Danifam vel adjondi edito de CA

CAP. III.

22. Quid est Metonymia effecti?

TETONYMIA EFFECTI est, cum ex essectis
essections significatur: ut, Victoria natură insolens
fuperba est : i e : insolentes & superbos reddit.

Mors pallida, que pallidos reddit.

NB. Effectum est, quod à caussa efficiente

pendet.

>res

haber

lex el

inve

ur :

nus p

nus p Virg

ane

ffea

ladi

13

en m

auru

pro gl

Sic ponitur scelus pro scelestus, scelerum machinator.

opus pro autore.

Quas meruit panas jam dedit illud opus : i e. Ovidius, illius operis autor.

CAP. IV.

Quid est Metonymia subjecti?

Proprium rei subject ad significandam rem adjunctam traducitur.

N B. Subjectum dicitur illud, tui aliquid quocunque modo aut inest, aut adberet.

24. Quot modu fit Metonymia subjetti.

METONYMIA SUBJECTI fit novem modis, cum

1. Subjectum pro Accidente inhærente : ut

Non tu plus cernis, sed plus temerarius audes,

Nec

Nec tibi plus cordis, sed minus oris inest.

Ubi Cor pro prudentià, qua sedem habit in corde

(unde prudentes cordari dicuntur); os pro pudor
qui se ore, i.e. vultu prodit.

2. Continens pro re contenta. Sic poculum pro potu

Crumena pro nummis, &c.

3. Locus pro incolis : ut, webs pro civibus.
Invadunt urbem somno vinoque sepultam.

4. Locus pro rebusin loco gestis : ut, Cic.de Ora
Age verd, nè semper forum, subsellia, rostra, cur
amque mediteris : i e : actiones Rhetoricas
foro, &c.

Sic per Academi m, Lycéum, Tusculanum [Suburbanum illud Gymnasium] intelligimus docti nam celebratam in Academia à Platone, in Lycéo Aristotele, in Tusculano à Cicerone.

5. Possessor pro re possessa: ut

Ucalegon: i.e. thealegon's domus. Apud me: i domi me e.

6. Dux pro exercitu: ut, Annibal victus: i. e. An balis exercitus.

7. Patronus vel Advocatus pro Cliente: ut, C pro Czcin. restituisse te dixti? Nego me edit Pratorii restitutum esse.

3. Res, que in tempore fit, pro iplo tempore.

fi frigus erit, fi me ffis in umbra.

9. Nomen rei signata pro signo: ut, Virg. Ecl. 3.
Orpheáque in medio posuit sylvása; sequentes: i
calatas Orpheos & sylvarum imagines.

CA

3.

ft.

dor

pot

CUT

cas

octi

éo

An

edil

C.

Foci

CAP. V.

25. Quid est Metonymia Adjuncti?

ETONYMIA ADJUNCTIest, cum
ex adjunctis res subject fignisicantur?

N. B. Adjunctum dicitur quicquid alteri rei quocumque modo adharet, aut cui aliud quocunque modo subjicitur.

ETONYMIA ADJUNCT I fit 8 modis:

vitiorum pro malis, & multarum aliarum rerum pro personis, quibus adjunctæ sunt, usurpantur, ut, ex bac parte pudor pugnat, illine petulantia: ubi pudor pro pudicis, petulantia pro petulantibus ponitur, &c.

Hor. Virtutem prasentem edimus : i.e : vi-

2. Res contenta pro continente, ut Virg. Æn. 1. vina coronant: i. e: pateram vina continentem.

3. Adjunctum temporis pro subjectis. ut An. 1.

Aspera tum positis mitescent secula bellis: i. e: homines qui istis seculis vixerunt. Temeritas est florentis ætatis, prudentia senectutis: i.e: juvenum

Ge senum.

fasces pro magistratu. Toga pro pace, arma pro bello. &c.

5. Res locata pro loco: ut, te quasivimus omnibus libellis ; i.e. bibliothecis. Ludus pre circo.

B 4 6. An-

6. Antecedens pro consequente: ut, discumbere p cænare: audire vel auscultare pro obtemperare IR Fuimus Troës, pro non amplius sumus. vixit: i.e. mortuus est.

7. Consequens pro Antecedente:
ut, sepultus est pro mortuus est, Evigilabit
pro dormitat.

8. Connexum vel concomitans unum pro altero ut, pedes tegere, pro alvum levare: Annibal ibi mi ratur, pro exercitus Annibalis.

CAP. VI.

27. Quideft Ironia?

TRONIA est Tropus ab opposito ad oppositum.
28. Quemodo percipitur Ironia?

Percipitur Ironía tribus modis: vel [1] pronunciat one: vel [2] Persona; vel [3] rei natura: na siqua earum diffentit à verbis, apparet mentem etia iisdem diffentire.

29. Quotuplicia sunt opposita?

C Disparata

Opposita sunt duplicia

Contraria.

30. Disparata quenam sunt?

Disparata sunt res que libet natura diverse; ut, hom
lapis, liber, canis, &c. ideóque unum multis par
ter opponitur.

31. Contraria quenam funt?

Contraria funt res fibi invicem, natura repugnante
ut, Lux & tenebra e calor & frigue; ideó que unu
uni pariter opponitur.

32. Qu

1

re p

i m

m.

ciat

tia

hon

par

unu

32. Quid est Ironia à Disparato?

rare IRONIA A DISPARATO est, quando de persona alia quidpiam dicitur, de alia intelligitur; sive affirmatum de utraque, sive negatum de altera.

affirmatum de utrâque : ut, Ecl. 3. Tum credo, cum me arbustum videre Myconis,

Atque malà vites incidere falce novellas. Ubi per me intelligit Damætam, seipsum nominans Menalcas.

Negatum de alterâ. ut Ovid. Metam. 13.

Nec in bis quisquam damnatus & exul. ubi Ulysses
Ajacem taxans, negat quenquam sui generis damnatu & exulem suisse: sed illud tacite Ajaci exprobrat, cujus pater Telamon, & patruus Peleus, quod Phocam tertium fratrem trucidassent, exulabant.

33. Quid eft Ironia à contrario?

IRONIA A CONTRARIO est, quando ex contrario contrarium significatur; ut, Ter. & salve bone vir, curasti probe: id est, pessime, curasti negligenter.

34. Quid eft Paraleipsis?

PARALEIPSIS est Ironiz species, quâ affirmamus nos ea præterire, quæ tamen maxime dicimus.

ejus formulæ sunt: Prætereo, mitto, taceo, sileo, relinquo, omitto, missa facio, prætermitto, relinquam, concedam, soc. ut Cic. Mitto illam primam libidinis injuriam; mitto nefarias generi nuptias: mitto cupiditate matris expulsam matrimonio siliam.

Hic simulate quædam dicuntur prætermitti, quæ tamen diserte memorantur.

35. Quid est Apophasis?

A POPHASIS est Ironiæ species, qua negamus nos dicere, aut facere quod maxime dicimes aut facimus. ut, Cic. Ver. 1. Necea dico, qua si dicam, tamen infirmare non possis.

CAP.

CAP. VII.

36. Quid eft Metaphora?

METAPHORA est Tropus à simili ad simile.
Nihil est autem in rerum natura, unde simile
duci non potest, indidémque ided & Metaphora.
ut, Princeps Caput Reipublica.

37. Quot sunt Classes illarum rerum à quibus ducitur Metaphora?

Octo præcipue sunt Classes illarum rerum, à quibus ducitur Metaphora.

1. A Rebus facris & divinis: ut, homo bomini

2. A Cœlestibus: ut, Vigilius poetarum Sol.

3. Ab Elementis: ut, invidia flamma: eloquen-

4. A Meteoris: ut, fulmen orationis.

5. A Mineralibus : ut , Aurea secula, ferreum pectus.

6. A Vegetabilibus : ut, flos mobilitatis.

7. Ab Animalibus: ut, Anglia Infularum ocel-

8. A rebus artificialibus: ut, Appion Cymbalum mundi, fic dictus ob garrulitatem. Sic dicimus limare scriptum, expolire orationem, amicitiam dissuere, &c.

CAP.

Pa

S

CAP. VIII.

38. Quid est Synecdoche?

SYNECDOCHE est Tropus partis ad totum,
aut contrá: i.e: totius ad partem.

39. Quotuplex est pars?

Pars duplex eft -

Species.

40. Quid est Synecdoche Membri ?

SYNECDOCHE MEMBRI est, quando ex membro integrum fignificatur. ut, tectum pro domo: Ridiculum caput pro faceto & lepido homine. Mucro pro gladio. Dux pro exercitu. Anima pro homine.

Sie numerus singularis pro plurali ponitur : ut "Hostis babet mures, ruit alto à culmina Troja.

" pro Hoftes. Romanus Sedendo vincit.

NB. Num singularis est pars seu membrum pluralis, non species: præsertim cum ex unitatibus tanquam ex particulis multitudo omnis constituatur.

SYNECDOCHE SPECIEI est, quando ex specie fignificator Genus: ut, cum ponitur Aristides pro justo, cræsus pro divite: Macenas pro patrono.

Sic infinitum numerum dicimus pro magno: ut, Sexcenta licet ejusmodi proferre.

"Sexcenta] species numeri magni pro numero magno in genere.

CAP.

CAP. IX.

SYNECDO CHE TO TIUS est, quando ex toto pars fignificatur.

43. Quotuplex est Totum?

Totum est duplex vel

44. Quid eft Synecdoche Integri?

SYNECDOCHE INTEGRIeft, quando ex integro fignificatur membrum: ut,

Pabula gustaffent Troje, Xanthumque bibiffent :
i. e. partem pabuli, partem Xanthi fluvii.

Sic numerus pluralis pro singulari : ut, Nos populo imposuimus, & Oratores viss sumus : ubi de se tantum loquitur Orator.

45. Quid est Synecdoche Generis?

SYNECDOCHE GENERISest, quando ex Genere fignificatur species: ut Homo pro Catilina. Virtus pro fortitudine: Poeta pro Homero aut Virgilio: Orator pro Demostthene aut Tullio.

Sic cum vixifle & fuifle dicimus, que jam mortua

Gloria Tenerorum

Hactenus de Tropis. Vid. fapra Qu. 5.

113 B 12 C 1576

CAP. X.

la.

0

46. Quid est Figura? II GURA est elocutio, qua orationis habitus à read & simplici consuetudine mutatur. 47. Quotuplex eft Figura? Figura duplex est & Dictionis, vel Sententiz Vid. Quel. 75. 48. Quideft Figura dictionis ? FIGURA DICTIONIS est, quâ oratio figuratur dictionibus aprè & jucunde inter sese resonantibus. 49. Quetuplex est figura dictionis ? Figura dictionis duplex efte vel S Dimensione, vel Repetitione vi.q.63 in fonorum 50. Quid eft Figure in Dimenfione ? FIGURA IN DIMENSIONE eft suavis ille sonorum in oratione numerus. 51. Quotuplex eft Numerus ? Numerus duplex est Spoëricus, vel Oratorius. Vid. Qu. 62. 52. Numerus Poeticus quid eft ? NUMERUS POETICUS est, qui perpetuis certorum spatiorum legibus aftringitur. 53. Quetuplex est Numerus Poéticus? Numerus Pocticus duplex est Rythmus, aut 54. Quideft Rhythmus ?:

RHYTHMUS est numerus Poéticus certum syllabarum numerum, null 4 habita quantitatis rati-

cione, continens,

Plerunque

Plerunque a. Epistrophen soni conjunctum habet: ut in illo divini vatis poemate.

Date to bett ue: nothing can need a lie: A fault that need's it most, grow's two thereby. 55. Quid est Metrum?

METRUM est numerus Poeticus certis pedibus constans, quorum ultimus ultimum habet indifferentem.

N B. Hujus numeri gratia Metaplasmus [i.e. transformatio quædam dictionis] permittitur, quando scilicet aliquid in ca deficit, redundat, vel immutatur.

56. Quot Sunt Metaplasmi Species ?

Systole.

(1. in eli- Synalæphadendo 2. Echlipsis s.in adden CProfthefis, Aphærefis do & aufe- Epenthelis, Syncope, funt ex rendo 6. Paragoge, Apócope. Metaplaf-Grammami 4. funte 3. indistrahendo & CDizresis **species** contrahendo 2. Synæresis Tmefis. Merathefis. · in immutando Antithefis Diastole.

TMESISest, que composite vocis partes, alterius vocis interpositione, dissecat: ut, Virg. An. 12.

Qui te cunque manent isto certamine tasus: pro, quicunque te.

58. Quid

M

A

D

S

58. Quid eft Metathefis ?

METATHESIS est, que literam eandem transponit: ut, pistris pro pristis: Tymbre pro Tymber. Virg. Æn. 3. de Scylla.

Prima hominis facies, & pulcro pectore virgo Pube tenus: postrema immani corpore pristis.

us fe-

nf-

do

u-

m•

12-

15

d

CAP

Nam tibi Tymbre caput Evandrim abstulit ensis. Anno

59. Quid est Antithesis?

ANTITHESIS est, quæ literam unam pro alia ponit: ut, Olli pro illi: vortunt pro vertunt: Optume pro optime.

60. Quid eft Diaftole ?

DIASTOLE est, quæ brevem syllabam producit: ut
Molle meum levibus cor est violabile telis. Ovid.

Cum mulicre marem sociali sædere jungens. Mant.

ubi syllaba natur d breves in cor o muliere per
Diastolen producuntur.

61. Quideft Syftole?

SYSTOLE est, quæ longam syllabam corripir:

Matri longa decem tulkrunt fassidia menses. Virg. Regis opus sterilisque din palus aptaque remis. Hor. Ast.

Que ad numeri Poetici, sive Carminis rationem pertinent, à Grammaticis perenda sunt, quamvis in Rhetorica propriè tradi debent.

CAP.

CAP. XI.

ME RUS ORATORIUS est, qui ex po dibus quidem constat, sed incertis & liberis. Hactenus de figur à in soni dimensione.

63. Quotuplex est Figura in soni repetitione? câdem - Epizeuxis sententiavel Zdiversa - Anadiplôsis. principiis - Anaphora codem. idque claufulis - Epiftrophe vel utrisque - Symploce disjunac,10ejuldem lententia, diverso, Epanalepfis. i.e.initio & diverfarum fententiarum, -Epanodos diverfæ Paronomásia leviterdiffimilis' cjusdem ! Polyptoton.

CAP

N

ti

E

CAP. XII.

64. Quid est Epizeuxis?

PIZEUXIS eft, quando fonus fimilis conti-Lnuc in eadem fententia iteratur.

65. Quotuplex eft ?

5 principii Duplex eft : vel in S parte vocis-L voce integrâ

principii, ut Met. 1.

O utinam possem populos reparare paternis Artibus; atque animos formate infundere terra.

finis: ut, de Arusp. resp.

Titus Annius ad illam pestem comprimendam extinguendam, funditus delendam natus effe videtur.

in voce integra. Virg. Ecl. 5.

Ipfa sonant arbusta, Deus Deus ille, Menalca.

Si, nist quæ facie poterit te digna videri,

Nulla futura tua est; nulla futura tua est.

66. Quid est Anadiplosis?

NADIPLOSISeft, quando fonus similis continuè in diversis sententiis, i e. in fine præcedentis, & principio sequentis repetitur : ut, Virg. Ecl. 10.

Pierides, vos hac facietu maxima Gallo:

Gallo, cujus amor tanium mihi crescit in boras.

67. Quideft Climax ?

LIMAX est, quando Anadiplôsis pluribus gradibus continuarur: ut, ad Heren.

Que reliqua spes libertatu manet, si illin, & quod libet licet: & quod licet, possunt: & quod possunt, audent:

& quod audent, faciunt : & quod faciunt vobis molestum

non est ?

K Pc

ora

phe

loca

ntia

odos

násia

on.

AP.

CAP.

CAP. XIII.

68. Quid est Anaphora?

A NAPHORA est, qu'à similis sonus iteratu in principiis sententiarum. ut, Virg. Geor. 4.

Te, dulcis conjux, Te solo in littore secum, Te, veniente die, Te, decedente, canebat.

69. Quid est Epistropbe?

EPISTROPHE est, quâ similis sonus in claufulis iteratur: ut, pro Pomp. ut ejus voluntatibu non solum cives affenserint, socii obtemperarint, hoste obedierint, sed etiam venti tempestatésque obsecuir dârint.

70. Quid est Symploce?

SYMPLOCE est, qua similis sonus in principii
& clausulis iteratur. ut, Agrar. 1. Quis lege tulit? Rullus. Quis majorem populi partem suffragi privavit? Rullus. Quis comitiu prafuit? Rullus.

CAP. XIV.

PANALEPSIS est, quâ similis sonus i principio & clausula ejusdem sententiæ repet tur: ut Æn. 1.

Multa super Priamo rogitans, super Hectore mult 72. Quid est Epanodos?

EPANODOS est, quá similis sonus in princip & clausula diversarum sententiarum, sed intere dente Anaplou, iteratur : ut, Virg. Ecl. 8.

Crudelis mater magis, an puer improbus ille? Improbus ille puer, crudelis tu quoque mater.

whether the work, the chive accurit, or elf the cruel mother? The mother work, the childe accurit,

as bad the one as th'other. T. F.

CAP. XV.

.4.

clau atibu boste

(ecux

cipi

legel

fragi

lus.

epet

nul

ncip

den

PARANOMASIA est, cum dictio, literæ aur Syllabæ alicujus commutatione, significatione quoque commutatur: ut, Cat. 1. ut, Non emissus ex urbe, sed immissus in urbem esse videatur.

74. Quidest Polyptoton?
POLYPTOTON est, cum e jusdem originis
variis casibus voces inter se consonant: ut, Æn.4.
Littora litteribus contraria, fluctibus undas
Imprecor, arma armis.

CAP. XVI.

75. Quid est Figura sententia?
FIGURA SENTENTIÆ est Figura, quæ
totam sententiam aliquo animi motu afficit.

C a

76. Quo-

76. Quotuplex eft ? CI. Ecphonésis. Anrecedetis? Epanorcorrectio 5 thofis. cario fui Logilmo iplius Confequen-Apoliquæ vel t's reticenopéfis, ria. Duplex 3. Apostrophe. est, in 4. Profopopæia. Dialogismo. Via. quast 92.

77. Quid est Logismus?

Logismus est, quando fine collocutione sententia
figuratur.

78 Quotuplex eft?

Quadruplex est: Ecphonésis, & sui ipsius Revocatio: Apostrophe, & Prosopopæis.
79. Quid est Ecphonésis?

EPHONESIS est figura in logismo per adverbium exclamandi expressum vel intellectum.

N B. Ista figura magnum prorsus est animi commovendi instrumen um, & quiden affectuum variorum

80. Quot modu firri solet exclamatio

(1. Admirationis; ut, 6 clementiam admirabi

2. Desperationis; ut, & frustrà mei suscepti la

3. Optationis : ut,

6 utinam tunc, cum Lacedamona classe petissel obrutus insanu esset adulter aquis.

4. Indignation's : 6 fcelus ! 6 peftie! 6 labes

5. Irrifion's : 6 stultos Camillos, Curios, Fabricios Calatinos, Scipiones, Marcellos, Maximos

6 amen

6 amentem Paulum ! rufticum Marium ! 6. Obte ftationis : Prob Deum atque bominum

fidem !

7. Gaudii: 6 Populares ! ecqui me hodie fortunatior !

8. Commiserations & doloris : ubi usurpantur ah, heu, ehen, ebei : ut Cic. Offi .. I. 6 domus antiqua! heu quam dispari domino dominaru!

9. Invocationis, vel compellationis : ut, Dii maris & salt! Digniffime Vir ! Ampliffime

Praful!

10. De precationis: ut, An, 1. Dii tibi (siqua pios respectant numina, siquid usquam jufittia est de mens sibi conscia recti) Pramia digna ferunt !

Imprecationis: ut, An.2. At tibi pro scelere (exclamat) pro talibus aufis Dit (fiqua est colo pietas, que talia curet) Persolvant grates dignas !

81. Quidest Epiphonema?

PIPHONE MA est exclamationis species, que ad finem rei narratz & explicatz addi folet : ut, cum Virgilius expoluifict omnes caussas, quibus Juno Romanos persequebatur, tandem acclamat, Tanta molis erat Romanam condere Gentem. An. 1. 82. Quid eft Revocatio sui-ipfins ?

ti la REVOCATIO SUI-IPSIUS eft quando revocatur quidpiam: & est ardentioris sermonis

veluti refrigeratio.

82. Quotuplex eft?

Duplex eft & Epanorthofis, aut Aposiopésis.

84. Quid est Epanorthosis?

EPA-

not-Sfis. Fieri foler per . ésis, modű

tenti

roca

dver

nin idem

atio irabi

t iffet

abes! ricios

mos ATTRETT EPANARTHOSIS est, quando antecedens aliquid corrigendo revoca ur: ut, Ter. Heaut. Filium unicum adoliscentulum habea: ah quid dixi? habere me? imd babui Chreme: nunc habeam, nécne incertum est.

86. Quid est Apostopests?

D

P

A POSIOPESIS est, qua sententiæ inchoata cursus revocatur, partem aliquam, quæ tamen intelligatur, reticen o : ut, Ter. Eun. Ego te furcifer, si vivo.

CAP. XVII.

A POSTROPHE est, quando oratio ad alice 1 requirit: ut, Metam. 1.

-Dis coptis (nam vos mutastis & illas)

Quor modis fieri solet Apostrophi T. Ad Deum: ut, sit misericordia tua, Fehova, sup nos quemadmodum speramus to re.

2. Ad angelos bonos: ut, Vos, (antifimi ange

testes volo mea innocentia.

3. Ad angelos malos: ut, Sanguis Fefu Christin purgat ab omni peccate; quid ergo zibi to Satan, quando contrarium mihi insusurrat

4. Ad adversarios: ut, quousque zandem, Carilin abutére patientia nostra?

5. Ad ipfum Oratorem: ut, ut quid perturba anima mea? quin te convertie ad Deum, inq finum ejus suam exoneras folicitudinem.

6. Ad auditores præsentes: ut, re muse appello! Scipio, Te Merelle.

7. Ad ablentes: ut, De rebus ruis gestis, M. Mas celle, nulla unquam conticoscer asas.

Apostrophe fit variis mo

8. Ad mortuos. Sic est auditores. Facundia ad om. nia utilis, Provoco ad te Cicero, eloquentiz parens.

9. Ad bestias : ut, Vos adeste ciconia, & ingratiru-

dinem hominum redargutte.

10. Ad res inanimatas : ut, Vos agri, vos partetes obtestor ; annon sudabatis, cum tantum nefas hôs loci perpetrabatur.

88. Quid est Presopopæia?

PROSOPOPOEIA est, qua alienam personam oratione nostra loquentem fingimus. Sic Virg. sub Æn. persona.

O Socii! (neque ignari sumus antè-malorum)

& passi graviora ! Dabit Dem his quoque finem fre

89. Quotuplex eff

Duplex eft { Imperfecta.

cns ut.

ixi

écne

ata

in-

a lid rati

1326 i, 61

rral elin

160 ing

ilo l

Ma

1.

90. Quid eft Imperfesta

IMPERFECT A eft, cum fermo aleiti leviter & oblique repræsentatur : ut, pro lege Hi vos (quoniam libere loqui non licet) Manil. tacite rogant, ut se quoque ficut ceterarum provinciarum focios dignos existimetis, Gr.

ot. Quid eft perfecta?

PERFCTA est cum tota fictio persone oratione nostra plene repræsentatur.

CAP. XVII.

92. Quid eft Figura in Dialogifmo? IGURA IN DIALOGISMOeft, cum sententia figuratur in collocutione, quæ confistit in interrogatione & responsione.

93. Quo-

93. Quotuplex eft? nobiscum-Apória deliberatio 2 cum aliis Anacœ nôlis. interroga-Prolépfis & tio. Duplex prosapódosis. Occupatio eft responsio Sfacti condonatio Spitrope. 94. Quid est Apéria ? APORIA est deliberatio nobiscum. ut Virg. An.4 En quid agam? rursusne procos irrisa priores Experiar? Nomadumque petam connubia supplex? (Gc. tandem responsio addubitationis sequitur: Quin morere, ut merita es, ferr oque averte dolorem. 95. Quid eft Anacænbfis ? ANACANOSIS est deliberatio cum aliis. ut Cic. pro Quint. Quid denique? quid censetis? cedò si vos in eo loco effetis, quod aliud feciffetis? 96. Quid est occupatio? OCCUPATIO est cum alieni confilii iterroga tionem occupamus, eique responsionem subjicimus. à priore parte Prolepsis five umopped dicitur. à posteriore parte Prosapódolis arturacopoga. imegoga objectionem proponit: cujus figna fere funt, Etfs, licet, quanquam, dicat aliquis, quarat aliquis, miretur aliquis, at inquis, at inquiat aliquis, &c. arbunogoga objectioni responder; cujus figna fere funt, tamen, at inquam ego, respondeo bunt in modum, his talem comparatam volv respon-

fionem, &c.

P

N. B.

N B. Prolépfis fere Prolopopæiam committem

habet: ideoque alias directa Ceft.

ris

œ

8

îs.

•4

76

n.

ud

na

me

071-

B.

OBLIQUA est, quæ imperfectam solummodo Prosopopæiam adjunctam habet ut Cis. pro Amer Credo ego vos (judices!) mirari, quid st, quòd cum tot summi Oratores hominésque nobilissimi sedeant, ego potissimum surrexerim, &c.

tandem responsio subjungitur:
Qua me igitur res præter cæteros impulit
ut caussam sexti Roscii reciperem?

PERFECTA est, que plenam habet Prosopopæism. ut Cic. pro Cœlio. Dicet aliquis, bac igitur est tua disciplina? sic tu instituis adolescentes?

CAP. XIX.

PITROPE est, cum facti cujuspiam licentia condonatur.

98. Epitrope quotuplex est?

Epitrope duplex est Seria.

Seria: pro Flacco. Tribuo Gracis literas; do multarum artium disciplinam, non adimo sermonis leporem, ingeniorum acumen, dicendi copiam; denique etiam, siqua sibi alia sumunt, non repugno: testimoniorum religionem et sidem nunquam ista natio coluit.

Ironica: ut, — Neq; te teneo, neq; dicta refello.

I; Sequere Italiam ventis: pete regna per undas.

99. Quid est Synchorésts.

SYNCHORESISeit, cum dictum aliquod, aur argumentum condonatur: ut,

Sit sacrilegus, sit fur, sit flagitiorum omnium vitiorumque princeps: at est bonus Imperator.

CAP. XX.

Hactenus de Elocutione, prima Rhetorices parte, in Tropis & Figuris exposita.

PRONUNCIATIO est externa exornatio orationis.

Quare dictur Externa?

Externa dicitur ad differentiam Elocutionis
que est interna exornatio orationis.

Pronunciationis partes 2 sunt { Vox seu Prolatio, Gestus sive Astio.

De Prolatione Canones.

1. Oratio non eddem tenore, sed grata vocis varietate proferenda.

Perpetuata n. µovolovia turpis & ingra-

11. Ne sit Vox gravissima, neve acutissima.

Nam submisso illo murmure debilitatur

Omnis intentio: contrà a. omnia clamose dicere, insanum est. Et quod majus inscitiz fuerit argumentum quam clamore applausum quam clamore applausum quam este este clamatores dixeris, quam oratores. Cicero eos claudis esse similes dicebat: nempe quia ut hi, ob imbecillitatem suam, ad equum consugiunt: ità isti in voce Stentorea, tanquam in jumento,

mento, fiduciam omnem apud imperitos reponunt. Atqui ut bene olim dictum fuit, cognolitur Orator ex ch This paris, and on The growns, non ex voce, led ex mente. Voff.

III. Singulæ cujusque dictionis syllaba, præsertim extrema, diflincte & clare proferantur.

> Quia terminationis occurt tio occultat fere fenlum fententiæ: hic tamen fupina discentium (nè dicam docentium) n glisentia in scholis nonnullis nimium peccatur.

IV. Emphatica, aliaque pracipua nota verba, prafertim antitheta feu invicem respondentia paulld altiorem vocis & tonum & fonum requirunt : ut,

An lingua & ingenio patefieri aditus ad civitatum potuit ; manu & virture non potuit ? hîc verba emphacica, linguâ & manu, ingenio et virtute invicem respondent : ideoque elatiori voce proferenda funt.

V. Sit Vox, quantum ad orationis partes,

1. In exordis, fut milla ac Verecunda.

2. In narratione, simplex & aperta, familiari colloquio similis.

3. In Propositione, tardior & clarior.

xplicando recta & med'a inter acutam & 4. In confirmatione fir probando gravis, agilis, varia : nempe in

& acris.

amplificando contenta, fortis & penetrans.

5. In

imâ is &

atio

ionis

2 23

tate

12-

ofe tiz u-

res dis

ob ta

u-0,

3. In confutatione, sit vehementior & severior; & si efferenda sit ironia, jocola.

6. In Epilego excitata, quafi parta victoria.

VI. Ratione Affectuum, fit Vox

1. In m fer attome, flexibilis, plena, interrupta,

2. In vacundià, acuta, incitata, crebrò interrupta, nutans, vacillans, & proferens verba tertiata.

3. In metu & verecundid, contrada, demissa, hæsitaus & abjecta.

4. In voluptate, lenis, tenera, effusa, hilarata, remissa.

5. In dolore sine commiseratione, gravis & obducta sono, & pressu imo.

6. In dolore cum commiseratione, triftis, blanda,

7. In \begin{cases} \text{blandiendo--} \\ \text{fatendo} & \\ \text{fatisfaciendo} \\ \text{rogando--} & \end{cases} \text{lenis & fubmissa,} \end{cases}

8, In Suadendo, monendo gravis ac fortis.

9. In consolando triftis, blanda & Submiffa.

bus, læra, magnifica, & fublimis.

funt de gestu— ¿ fingularum partium.

To ius corporis.

1. Corpus inter perorandum fit secundum naturam ere-

II. Cor-

11.

111

11

v

V

v

Į

or;

ta,

er-

ens

2,

2,

ta

3,

11. Corpus moderate moveatur, ne sit immobile instar trunci, aut agitetur instar rami à ventis impulsi.

Singularum partium.

- 111. Caput erigatur in caussa bona: demitratur modice ad significandum modestiam, verecundiam & humilitatem: cæ:era sit erectum secundum naturam.
- 1V. Oculi aperti significant favorem: immometi & blandi fiduciam: immoti & rigidi vehementiam: conniventes diffimulationem, expectationem, & admirationem.
- V. Cervice mendum ere & a, non tamen rigida.
- VI. Humeri non alleventur nimis, aut contrahantur.
- VII. Brachia modice projiciantur, & dextrum potius quam finistrum faciat gestum.
- VIII. Manus optime à sinistro incipit latere, ac dextro deponitur.
- 1X. Pettus feriatur, & femur in affectibus vehemen-
- X. In Pedibus observerur { status.

In dextrum aut lævum latus vacillare, alternis ped bus infistendo ridiculum est. Supplosio tamen pedis in contentionibus et incipiendis & finiendis, est opportuna

Incessus permiffes ett Oratori, sed rarus &

cantum in caussis publicis, ubi .

Suggestum amplum & spatiosum est:
discursive autem ineptissimum

Atque hæc de Gestu Corporis sufficiat
monuisse: reliqua quæ ad Actionem
pertinent, exercitationi relinquemos:
cui plus hoc agendi artiscium debet

0

The state of the s

quam Præceptis.

FINIS.

Δόξα τώ Θεώ.

ciar

em

bet

2

APPENDIX DE Figuris Secundariis.

Primariis Dictionis sententiæ Figuris (osov èv meodinus méges) adjiciantur totidem, in utroque genere, secundariæ.

Figuræ Dictionis 8.

1. Ellipfis. 2. Pleonasmus. 3. Asyndeton. 4. Polysyndeton. 5. Hyperbaton. 6. Zeugma. 7. Antithesis. 8. Gracismus.

Quæst. 1. Quid est Ellipsis?

ELLIPSIS est, quando verbum aliqued, in constructione necessarium, ommittitur, ad exprimendum affectum. Ità admirationem præ se fert impersecta illa Veneris locutio. Æn.1.

Sed vos qui tandem?

ubi omittitur eftis.

Et illa Phamphili indignationem. Ter. And. A&. 1.Sc. 5
Tant dmne rem tam negligenter agier? ubi deelt
Decet.

Quæst. 2. Quid est Pleonasmus?

PLEONASMUS est, quando verbum aliquod in oratione redundat. NB. Indicat autem, cum emphasi, vehementiam, aut certitudinem: ut, ubi gentium? bisce oculia vidi. Sed qui talem emphasin non habet otiosus est, & vitiosus.

Quzit.

Quæst. 3. Quid est Assudeton?

A S Y N D E T O N est, quando, in vocabulorum congerie, omittitur conjunctio copulativa, ob celeritatem & acrimoniam, ut, Tot res repente circumvallant, unde emergi non potest; vis, egestas, injustitia, solitudo, infamia. Ubi singulæ voces asyndetæ sunt emphaticæ.

Quaft. 4. Quid est Polysyndeton ?

POLYSYNDETON est, quando conjunctiones, ob orationis gravitatem, neque etiam sine emphasi, redundant. ut, Livius, 1. 8. Dec. 3. Et somnus, & vinum, & epula, & scorta, & balnea, corpora atque animos enervant.

Quæft. 5. Quid eft Hyperbaton?

HYPERBAT ON est verborum, à recto constructionis ordine, in alium concinniorem, elegantiæ & varietatis ergô, transpositio. ut, in prima prima orationis sententia. Que res in civitate due plurimum possunt, ex contra nos amba faciunt in hoc tempore, summa gratia & cloquentia: quarum alteram (C. Aquilli!) vereor, alteram metuo : Eloquentia Q. Hortensii, ne me dicendo impediat, nonnibil commoveor: gratia Sex. Navii, ne P. Quinctio noceat, id v. non mediocriter pertimesco. Naturalis n. ordo longe diversus est: Gratia & Eloquentia summa, que due res possunt plurimum in civitate, amba ex faciunt contra nos in hoc tempore: quarum vereor alteram, (C. Aquilli!) metuo alteram: commoveor nonnihil, ne eloquentia Q. Hortensii impediat me dicendo: pertimesco verò id non mediocriter, nè gratia S. Nævii noceat P. Quinctio.

Quam hic ordo absonus, quam ingratus foret?

ZEU

M

H

GF

H.

Quaft. 6. Quid eft Zeugma?

vum, semel in sententia expressum, ad plura, divum, semel in sententia expressum, ad plura, diversorum generum, numerorum aut personarum, supposita refertur, cum quorum proximiori concordat. ut, Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. est a. triplex.

Prozeugma, cum vox illa communis exprimitur in

principio. ut,

Castanea molles, & pressi copia lastis.

Hypozeugma, cum in fine; ut, Ovid.

Non Venus & vinum sublimia pestora fregit.

Quaft. 8. Quid est Antithesis?

ANTITHESIS est, cum Opposita [seu Antitheta] in oratione invicem respondent, ut, Obsequium amicos, veritas odium parit.

Quaft. 7. Quid est Gracismus ?

GRÆCISMUS [sive Hellenismus] est, quando constructio Græcæ linguæ propeia, in sermone Latino usurpatur. ut, Canum degeneres caudam sub alvum ressectunt. Nigra lanarum nullum colorem bibunt. Sic Græci. soc. Aigedy 25 783 μέν γραφείς απεικάζειν τα καλά των ζώων, τές 3 παιδας μη μιμείδαι του σωνδαίκς των γονίων.

His addantur

HYSTEROLOGIA [five Hysteron proteron]
cum, in oratione, quod natura ordine pracedit,
sequiture ut, Virg. Postquam alios tetigit fluctus,
ad aquora venit.

AN-

ANTIPTOSIS cum casus pro casu ponitur. ut, urbem, quam statue, vestra est.

HYPALLAGE, cum duz dictiones commutant casus. ut, Dare classism austres: pro, dare classes austrie.

Figuræ sententiæ 10.

1. Parrhésia. 2. Erotesis. 3. Parénthesis. 4. Paráthesis. 5. Períphrasis. 6. Synonymia. 7. Hypotyposis. 8. Pramunitio. 9. Transitio. 10. Rejectio.

PARRHESIA est, cum rem invidiosam, aut odiosam libere eloquimur, apud eos, quos verer debemus. Et est duplex. Vel qua crimen nobis intentaram considenter satemur & defendimus; vel qua aliis crimina audacter objectamus &

reprehendimus.

EROTESIS eft locutio, qua aut

1. Sciscitamur; ut,

-cujum pecus? an Melibai?

2. instamus; ut, Quousque tandem Catilina, abuten patientia nostra?

3. Contrarium vehementer enunciamus:interrogation enim affirmativa vehementer negat, negativa vehementer affirmat.

PARENTHESIS est sententiola sententiz

partibus commode inferta; fed nec cum priori,

nec

nec cum posteriori cohærens. De qua a notentur Regulæ.

1. Neclonga, nec frequent fit aquia hiulcam

reddit orationem & obscuram

2. Parenthesis Parenthesi raro inferatur.

4. Quid eft Parathefis?

PARATHESIS est, quando, declarationis & distinctionis gratia, nomen nomini in codem casu apponitur. ut, Lupum [piscem] non vidit
Italia.

5. Quideft Periphyafis ?

PERIPHRASIS est rei, que verbo uno dici potest, per plura explicatio.

N B. Hac quatuor pracipue modis fit.

1. Cum patria, seda, aut facinus proprii nominis loco poniture ut, Venusinus poeta pro Horatio. Sulmonensis Vates pro Ovidio. Peripatetica Schola princeps pro Aristotele, Stoica samilia pater pro Zenone. Eversor Carthaginis pro Scipione. Trojani belli scriptor pro Homero. o ta eduna yed las, Stephanus. o tav saveno eknynlis Hermogenes Rhetor. Arekandero statius.

2. Etymologia, cum videlicet nominis rationem explicambs. ut, Aliena hareditatis captator, pro haredipeta. Vir sapientia studiosus pro philosopho. Veri Dei cultor pro Christiano.

3. Notatione, cum notis ac signis quibusdam accidentium rem quampiam depingimus. ut, Caput uno scalpit digito pro melli. Cubito se emungit pro Salsamentario.

4. Finitione. ut, Ars ornate dicendi pro Rhetorica. Legum ac civium libertatis oppressor pro Tyranno.

D 2

6. Quid

esis,

ut,

tant

effes

aut ereri obis

s &

utên

gatio ativa

ntiz riori, nec

Quæft.6. Quid eft Synonymia? SYNONYMIA [seu Palilógia] est congeries Synonymorum. ut, Virg. Æn.

Quem fi fata virum fervant, fi vefcitur aur à Athered, nec adhuc crudelibus occubat umbris.

Non metus.

Quaft. 7 Quid eft Hypotypofis?

HYPOTYPOSIS eft, cum res tota ità particulo. latim & ordine exprimitur, ut coram videri videatur.

Quæst.8. Quid est Pramunitio?

PRÆMUNITIO [five Præparatio] est, quando adversus corum, que dicturi fumus, reprehensio nem, nos pramunimus, rationem aliquam au cauffam prætendentes.

Quaft. 9. Quideft Transitio? TRANSITIO eft, qu'a connectuntur partes orationis.

Duplex eft. 1. Perfe da, qua dicitur & quid dictum fit, & quid dicendum. ut, Virg. Georg. 2-Hattenus arvorum cultus & sidera cali :

Nunc te Bacche canam, &c .. -

ab . Mea. one of

2. Imperfecta, qua, aut quid dictum, aut quid dicendum fit, dicitur. ut, Saluft. in Jugurth. De Africa & ejus incolis ad necessitudinem rei fatil dictum.

Fit

RE

rice

Vi

ndo

aut

rte

quid

quid

De

fatis

Fit

Fit 8 Modis.

. Ab æquali : ut, At bee erant jucundissima, nec minus voluptatis attulerunt illa.

. Ab inæquali : ut, Sed bec utcunque ignoscenda, illud quis ferat ? audistis gravissima, sed audietis grawiora.

icu 3. A simili : ut, Hac perfida designavit, cujus generis sunt & illa, que nuper Rome patraffe dicitur.

4. A contrario: ut, Sed bac juvenis peccavit; nunc senis virtutes audietis.

fio. 5. A diverso : ut, De moribus babes ; nunc de doctrina reliquum est ut dicamus.

Quasi per occupationem: ut, Jam ad reliqua properabimus, si priùs illud unum adjecerimus.

7. Per reprehensionem: ut, Quid his immoror ? ad id, quod est bujm cauffe caput festinet oratio.

8. A consequentibus, sive à relativis: ut, babes quid in illum contulerim beneficiorum; nunc quam gratiam mibi retulerit, audi.

Quaft. 10. Quid est rejectio?

REJECTIO est, cum aliquid aut in alium locum, aut in aliud tempus rejicimus ; aut omnino à caussa & oratione nostra removemus, ut, Sed de Lucullo alio dicam loco : & ita dicam, ut neque vera laus ei detracta oratione med, neque falfa afficta effe videatur.

De his rebus alio tempore dicetur.

NB. Scitum est caussam in tempus conferre, cum afferre plura, fi cupias, non queas.

el old or which may will be minimized the comments the standard of the second of The section than the section of LANGE TO STATE OF THE PARTY OF I de agricultate de la fate la companya the second as the second recover the second on ridgely or the second of A PARTY AND A STATE OF And the second of the second o by set of a record to be board and re er differe er a Come special port · chra : La si di la contra di the state of the tree of in and the real of the season and the second from the second of the second The second of th . go in the state of the rein the continuous are confirmed and a distance with the confirmed and the confirmed Post, they fi cupies, minquess. Omnio

0

82

igi gel Omnia ferè hujus Artis vocabula (ut & aliarum) origine Græca sunt. Nè igitur omnino vacuæ essent postremæ hæ pagellæ, corum natales indigitare, Etymologiæque rationem, in juniorum gratiam, explicare, & hoc in loco subjicere visum est.

Η Ε Τ Ο R I C A [subintellige, Ars, vel facultas] Ρητορική [sc. τέχνη.] à ρέω dico: quia est ars ornate dicendi. ρέω autem hoc modo formatur; είρω dico est inustratum: Fut.—ἐρω. Ἰωνική διαλύση — ἐρέω dicam. unde deducitur Præsens novum — ἐρέω dico: καὶ ἀραίρεσιν — ρέω (sicut ab ἐρύω sit ρύω) Fut. ρήσω, Præter. ἔρρηκα. Attice είςηκα (ut είληφα pro λέληφα) pr. pass. ἔρρημαι — ἔρρησαι — ἔρρησαι

Tropus, τεόπ . à primed. τέτροπα. quod à τεέπω.
muto, immuto. est n. λέξεων έκλεοπη, de flexio à
communi usu, & proprid significatione. Cic. lib. de
clar. Orat. Ornari orationem Graci putant, si verborum immutationibus utantur, quas appellant
τεόπες, & sententiarum, orationisque formis, quas
vocant χήματα.

Catachrésis καθάχενοις. abusio. à καθαχεάομαι αμαι abutor : quia alienis abutimur, cùm propria deficiunt. à χεάομαι, pr. κέχενμαι — κέχησει, &c. unde χεροις, & cum præp. καθά (contrarium fignificante) κατάχενοις.

Hypérbole, ὑπερβολη, superlatio. ab ὑπερβάλλω, supero, quia alicujus augendi, minuendive caussa superat veritatem.

Aux ests, αυξησις, augmentum, incrementum, ab αυξέω-- α. augeo. (pro quo in usu est αυξω.) quia amplifi-

cando rem auget.

Miôsis, μείωσις, imminutio, extenuatio, ελάτωσις. à μείω-ω, minuo, minorem reddo. ex compar.μείον. ut Synonymum ελατίω ex έλατίον.

Tapinôsis, ταπείνωσις, humiliatio, submissio. à ταπεινόω--ω, humilem reddo, submitto: quia hac sigurâ rei magnitudo & dignitas verbis minuitur.

Metalépsis, µɛldan les, transsumtio. ১πο το µɛlanaµβάνω, quod inter alia significat transsumo. Variè
sumitur. Apud Rhetoras est status quidam, nempe
controversia quædam judicium præcedens: ità
dicitur, quia à judice in judicem, ab accusatore
in accusatorem, à tempore in tempus, à loco in
locum, vel denique cum negatur, agendum hac
lege, hac pœnã, ob hoc crimen. Vost.l.1.c.10.

Metalnis apud poètas est, cum nomina ejus dem significationis inter sele permutantur: ut cum yann (pupilla) ponitur pro puella: quia xógn etiam illa duo significat. Quintil. lib. 8. cap. 6. Superest ex iis, que aliter significant, uetalanis, i. e. transsumtio, que ex alio in aliud velut viam prestat, tropus or rarissimus or maxime improprius. Est n. bec in Metalepsi natura, ut inter id quod transfertur, sit medius quidam gradus, nibil ipse significans, sed prabens transitum, quem tropum magis affectamus, ut habere videamur, quem tropum magis affectamus, ut habere videamur, quem trulo in loco desideremus. Itaque hac metalepsis est in una voce continuatio

I

atio tropi per successionem fignificationum : sicut allegória est continuatio troporum in diversis dictionibus. & hæc aliquando confunduntur. Ideo Eust. ustánnte alicubi exponit a myociar. & μεταλαμβάνειν ei eft allegorice fignificare.

Merdan les apud Grammaticos, que alio nomine xxiois, cujus usus est in constructione, quum casus qui præcedit suam axoxebiar non servat, fed in alium pelanapsavelas aut pelannivelas. cujus schematis exempla vide apud Eustathium, pag. 103.

λαμβάνομαι. perf. λέλημμαι (Attice είλημμαι) λέλη ζαι, &c. indè λη ζις, & cum

ριχρ. μετά, μετάλη (ι.

ω, sá

w

fi-

ov.

H-

râ

H-

ric

pe

ità

ore

in

130

em

im

ngo

6.

150

Am

us. nf-

ns,

us,

us.

14tio Allegória, annyocia, inversio, permutatio, cum aliud verbis, aliud sensu proponitur : ab & λλο & αγορέω, i c. αγορεύω dico : άλλο γος αγορεύεις ano 3 voei. continet illa plures translationes & continuas, ideóque perpetua etiam Metaphora dicta eft. ut Hor. lib. 1. Od. 14.

O Navis, referent in mari te novi Fluctus: O quid agis? fortiter occupa

Portum, &c. in qua navem pro republica; fluctuum tempeftates pro bellis civilibus; portum pro pace & concordià intelligi voluit.

Metonymia, uslavupia, transnominatio, à præp. usta & ovoud nomen. A Fabio expenitur nominis pro nomine politio: cujus vis est (inquit) pro eo quod dicitur, caussam propter quam dicitur ponere.

Ironia, elewreia, simulatio, irrisio : ab elew dico: unde elewr simulator, qui aliter dicit ac sentit : ex quo eigaveia accipi folet pro dissimulatione, qua aliter fentimus, aliter loquimur.

Para-

Paralipsis, waeghei us, prateritio, à waegheino, pratermitto, omitto, relinquo. E a utimur, quia res notæ aut parvæ sunt, aut quia ingratæ suturæ existimantur. cadem & parasiopésis dicitur.

Apophalis, απόφασις, negatio, ab Σπέφημι, nego.

Metaphora, μεταφορά, translatio, à μελαφέρω, transfero.

Me

Syr

Ec

Pr

A

E

S

I

Synecdoche, συνεκδοχή, comprehensio, à συνεκδέχομαι comprehendo, vel una excipio; quia est tropus quo ex uno plura intelligimus, parte totum, specie genus, præcedentibus sequentia, vel

contrá. Quintil. lib.8.c.6.

At Grammaticis ouversond vocatur, cum nomen aut verbum universale restringitur ad partem, vel aliquid saltem speciale, quod per accusativum effertur: ut, rubet capillos. Synecdochen as appellant, quia particulare comprehenditur ab universali. Alii malunt vocare enterligi solet xara. Voss. Partir. orat. lib. 4. c. 6.

Rhythmus, ρυθμός, numerus, qualis est in Musica. ρυθμός ab Hesychio exponitur κανών, μέτεον, τεόπος, μέλος ευφωνον, ακολεθία, τάξις, συσκεστικός. Suid. τάξις εμμελής ακολέθε άρμονίας. 1. Εβ ordo motionis, 2. Numerus musicus, qui certo temporum spatio constato 3. numerus oratorius. 4.num. Poeticus, przcipuè certa in versibus homœoptôtis mensura. ἐπὸ τὰ ρύω ρύσω, ρημαρικόν όνομα ρυσμός, κὸ τροπή σ εἰς θ ρυθμός. ἡ ἐκ τὰ ἐρύω, τὸ ἐλκύω, ἐρυσμός, κὸ ἀφαιρέσει τὰ ε κὸ τροπή — ρυθμός. ut significetur æquabilis tractus. Etym. pag. 706.13.

Métrum, µérgor, mensura, modus, deinde carmen ex mensuris

mensuris certorum pedum constans. ἐπὸ τὰ μείςω τὸ μεςίζω κὸ ἀςιθμῶ, γίνεθαι μέςτρον, κὸ ἀπο-βολή τὰ ρ, μέτρον. sicut à φέρω φέςτρον, & à δέρω δέρτρον. Ετуm. 581.46.

Metaplásmus, μεταπλασμός, transformatio, à μετα-

That To, transformo, transmuto, transfiguro.

Synalæpha, συναλοιφή, vocalium commixtio, unio duarum syllabarum, quantum ad vocales, in unam. à verbo συναλείφω, coungo, simul ungo; Metaphorice pro commisceo, confundo, in unum contraho: sic dicunt, τὸ α κὸ τὸ ο εἰς ω συναλείφελαι: i e. κιρναται.

Ecthlipsis, έκθλιμις, elisto, extritio. à verbo εκθλίβω,

extero, elido, excludo.

Prosthesis, mejarens, appositio, à messiones, appono.

Aphæiesis, doaspeois, ablatio: ab aquigeoplat au-

Epenthesis, επένθεσις, interpositio: ab επεντίθημε, interpono.

Syncope, συίκοπη, concisio, à συίκόσοω, concido.

Paragoge, παραγωγή, productio: à παράγω, produce. Tryphon σεοχημαλισμόν vocat.

Apócope, αποκοπή, abscissio, ab εποκόπτω, ab-

Scindo.

ra,

res

-X

ns-

0-

est

0-

cl

m

be

cr

C-

e-

re

os

b.

â.

,

t-

.

0

s.

V

4

Diæresis, διαίρεσις, divisio, à διαιρόω, divido. vocatur ctiam διάλυσις à διαλύω dissolvo.

Synæresis, συναίρεσις, contractio, à συναιρέω, in unum contrabo. dicitur ctiam επισυναλοιφή coalizara, ab επί ad, & συναλείφω, collino, commisceo.

Tresis, τμήσις — sectio divisio. à τέμνω seco. pr. pass.
τέτμημαι, τέτμηται, τέτμηθαι, unde τμήμα,

דעווסוג, דעוווסג.

Metá-

Metathesis, μετάθεσις, transpositio: à μετά &

Antithelis, avriberis, ab avri pro, & ribnut.

Diástole, διασολή, extensio, diductio, dilatatio. figura, qua syllaba contra naturam extenditur, profertúrque ore διεσαλμένω diducto & dilatato, cùm tamen sit pronuncianda συνεσαλμένω: i e, contracto. A σέλλω pr. m. έσολα. unde cum præp. διασολή. Aliter vocatur έλλασις. i e: extensio.

Systole, ousoni, correptio: cui opponitur Stasoni: à

pr. med. "sona.

Epizeuxis, επίζεξις, adjunctio, ab επιζείγουμι conjungo, desuper innecto.

Anadiplósis, αναδίπλωσις, reduplicatio, à præp. ανα & διπλόω, — ώσω duplico.

Climax, κλίμαξ, gradatio, ωξά τὸ κλίνω. perfect.paff. κέκλιμα: unde κλίμαξ.

Anaphora, avaqued, relatio, ab avaque refero.

Epístrophe, επις εσφή, conversio, ab επί & εξέφω verto.

Symploce, συμπλοκή, complexio, complicatio. à συμ-

πλέκω complico, connecto.

Epanalépsis, επανάλη με resumtio. verbum decomp.
ab δη, ανα, & λαμβάνω. pers.pass. λέλημμαι λέλημα – indè λημε, & in compositione cum
præpp. επανάλη με.

Epánodos, imárodo, regressio.cum per eadem recurrimus, verba inverso ordine relegentes: ab 87

& drod G : quod ab dre & odos.

Paronomáfia, macoropacía, adnominatio: à præp.

пара & отома потеп.

Polyptoton, πολύωθωτον, variatio casuum. q d. variè ωθωτόν, i e, cadens: multitudo casuum varietate distincta.

Logismus,

Lo

Ec

Ep

Ep

Aj

A

Pi

٨

A

P

T

I

Logismus, λογισμός, à λογίζομαι. prze. λελόγισμαι. unde λογισμός.

Ecphonésis, επφώνησις, exclamatio, επό το επφωνέω—ήσω. Epiphonéma, δπιφώνημα, acclamatio, ab επιφωνέω,

acclamo.

ura,

fer-

cùm

æp.

go,

&

ıff.

OW

4-

p.

m

r-

0.

è

e

o. n: à Epanorthófis, επανόςθωσις correctio, ab επανοςθόω corrigo.

Apostopesis, amogiamnois, reticentia, ab amo & σιω-

wda - now, obtices.

Apostrophe, inoseopi, aversio, ab ini & seepa.

Prosopopæia, ωροσωποποιία, fictio persona: à πρόσω-

Apória, Δποεία, addubitatio. Δπο της Δπορέω, μ. Δποςή-

Anaconofis, avanoivaris, communicatio : ab ava &

Prolépsis, σεληψις, occupatio, anticipatio: à σε & λαμβάνω præt. λέλημμαι, - λέληψαι &c. indè λήψις, & cum præp. σεόληψις.

Prosapodosis, acommosoris, redditio: à acommosis-

Hypophora, woopoed, objectio: ab woopeew objicie.

Anthypophora, arounopopa, subjectio: Quintillib.9. ab drounoptes, per sermonis exceptionem objicio, tacità adversarii objectionibus occurro.

Epítrope, om Emi, permissio, ab emisem permitto, con-

Synchorélis, Culxagnous, concessia: à Culxagéa con-

Ellipfis, End lis, defettus, ab entera deficio.

Pleonásmus, πλεονασμός, redundantia, à πλεονάζω re-

Asynderon, a omseror, inconjunctum: vocatur sidauror dissolutum: oratio, in qua omittuntur copulativa lativa particula: ut, veni, vidi, vici: ab a privativa particula, & Cunderde colligatus: à d'ém ligo.

Polysynderon, πολυσωίδετον, varie & multipliciter con-

junctum: à modès & Curseros.

Hyperbaton, vaighatov, transgressio: ab vaphana transgreaior.

Zengma, ζεύγμα, junctura, junctio: à ζούγνυμι jungo.
Antithelis, ἀντίθεσις, oppositio, vel ἀντίθετον ορφοσίτυπ:
ab ἀντὶ, i e, contra, & βέσις ροβιίο: à τίθημι.

Græcismus, geaunguds, imitatio Græcerum. I paunds Græcus, Rex quidam, à quo Græcia appellatur. vid Plin.l.4.c.7. Steph Byz. I paunds à Osarani yos ao s Traunds oi Endures. Eadem figura dicitur Hellenismus, éndurques, Græcorum imitatio, ab Endur — luos, Hellen, Deucalionin filius: à quo Græci dicuntur Endures. énduriço, Græcè loquor.

Hysterológia, úsegodoyia, cum posterius dicitur, quod ordine prim. Aliter dicitur úsegov ceirego, &

πρωθύσερον. ab vseps, & λόγ 🗇

Antiptolis, derialwois, casús pro casu posicio: ab deri

Hypállage, பக்குவும், immutatio: ab பல் & அவரில

Parrhésia, παβρησία, licentia, loquendi libertas de andacia: quasi πανερισία, à σαν & βροις, licentia loquendi, qua videlicet omnia dicuntur, etjam qua tacenda videri possunt. hinc παβρησιάζομαι [ελδθεροςομώ] libert loquor. παβρησιας ικώς libert loquendo.

Erotélis, egarnois, interrogatio, ab egara a interrogo.

Parenthelis, wagerdeois, interpositio: à mageraisnut in-

Paráthefis

Para

Perí

Syn

Hyp

Prz

Tr

Re

703

Éw

071-

TO

:

còs

ur.

6.

ur

ab

uo

lo-

od &

tì

700

73-

2-

0-

1-

îs

Parathelis, παράθεσις, appolitio, à παρατίθημι appono.
Persphralis, δείφρασις, circumlocutio, à δειφράζομαι circumloquor.

Synonymia, σωωνυμία, nominis communio, cùm Synonyma, i e, vocabula idem fignificantia utiliter coacervantur. In eâ ferè posterius est exegeticum prioris: à σωὶ & ὄνομα.

Hypotyposis, Εποτύπωσις, evidentia, & illustratio, quando res ità scribendo exprimitur, ut delineari videatur. Budæus. ab Εποτυπόω, per siguram demonstro. χαρακιπείζω.

Przmunitio, segnalacidh, praparatio, prastruttio, d segnalacidad o, praparo, prastruo, & pramolior quippiam ad id quod tento e sficere.

Transitio, μετάβασις, à μεταβαίνω transeo.

Rejectio, εποδίωξιε, expulsio, ab αποδιώκω sugo, persequer, expello.

TEAOS.

Imprimatur.

JOAN. LANGLEY.